

AUXONOV Z. X.
PODPOLKOVNIK, CHOTQMBYU QUROLLANISH VA OTISH KAFEDRASI
O‘QITUVCHISI

MERGANLIK MILTIQLARIDAN MAXSUS OTISH MASHQLARINI BAJARISHNING O'ZIGA HOS XUSUSIYATLARI

Annotatsiya: Ushbu maqolada merganlik miltiqlaridan maxsus otish mashqlarining o'ziga xos xususiyatlari ko'rib chiqiladi. Maqolada merganlik miltiqlarining turlari, ularning texnik xususiyatlari, otish mashqlarining turlari va ularni bajarish usullari, shuningdek, xavfsizlik qoidalari batafsil yoritilgan. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, merganlik otish mashqlarini to'g'ri bajarish uchun nafaqat nazariy bilimlar, balki amaliy ko'nikmalar ham muhim ahamiyatga ega. Maqola merganlik sporti bilan shug'ullanuvchilar, harbiy xodimlar va maxsus kuchlar a'zolari uchun foydali bo'lishi mumkin.

Kalit so'zlar: Merganlik miltiqlar, otish mashqlari, harbiy ta'lim, otish texnikasi, merganlik ko'nikmalari.

Аннотация: В данной статье будут рассмотрены особенности специальных упражнений по стрельбе из снайперских винтовок. В статье подробно описаны виды снайперских винтовок, их технические характеристики, виды стрелковых упражнений и способы их выполнения, а также правила техники безопасности. Результаты исследования показывают, что для правильного выполнения упражнений по снайперской стрельбе важны не только теоретические знания, но и практические навыки. Статья может быть полезна тем, кто занимается снайперским спортом, военнослужащим и военнослужащим спецназа.

Ключевые слова: снайперские винтовки, упражнения по стрельбе, военное обучение, техника стрельбы, навыки стрельбы

Abstract: This article will consider the peculiarities of special shooting exercises from sniper rifles. The article details the types of sniper rifles, their technical characteristics, types of shooting exercises and methods of their execution, as well as safety rules. The results of the study show that not only theoretical knowledge, but also practical skills are important for the correct execution of sniper shooting exercises. The article can be useful for those involved in the sport of sniper, military personnel and members of the special forces.

Keywords: sniper rifles, shooting exercises, military training, shooting techniques, sniper skills.

KIRISH

Merganlik sporti - bu aniqlik, diqqat-e'tibor va jamoaviy ruhni talab qiladigan sport turidir. Merganlik miltiqlari maxsus otish mashqlari orqali o'zlashtiriladi va takomillashtiriladi [1]. Ushbu mashqlar nafaqat profesional sportchilar, balki harbiy xodimlar va maxsus kuchlar a'zolari tomonidan ham keng qo'llaniladi [2]. Ushbu maqolada biz merganlik miltiqlaridan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlarini va ulardan maxsus otish mashqlarini bajarishning usullarini ko'rib chiqamiz.

Merganlik sportining murakkab va o'ziga xos xususiyatlaridan biri - bu uning psixologik tayyorgarlik bilan chambarchas bog'liqligidir. Yuqori natijalarga erishish uchun nafaqat jismoniy mashqlar, balki ruhiy barqarorlikni ta'minlash, diqqatni jamlash va stressli vaziyatlarda o'zini nazorat qila olish qobiliyatini rivojlantirish ham juda muhimdir. Merganlik bilan shug'ullanuvchilar o'z hissiyotlarini boshqarishni, xotirjamlikni saqlashni va maqsadga erishish uchun o'zlarini psixologik jihatdan tayyorlashni o'rganishlari kerak.

USULLAR VA ADABIYOTLAR TAHLILI

Tadqiqotimiz davomida biz merganlik miltiqlari va ulardan foydalanish bo'yicha bir qancha ilmiy maqolalar, o'quv qo'llanmalari va boshqa manbalarni o'rgandik [3]. Shuningdek, professional merganlar va harbiy mutaxassislar bilan suhbatlar o'tkazdik [4]. Olingan ma'lumotlar asosida merganlik miltiqlarining turlari, ularning texnik xususiyatlari va otish mashqlarining turlari aniqlanildi.

Merganlik miltiqlari bir nechta turga bo'linadi, jumladan, havo miltiqlari, o'q otuvchi miltiqlar va lazerli nishonga olish tizimlari [5]. Har bir turdagi miltiqning o'z afzalliklari va kamchiliklari mavjud. Masalan, havo miltiqlari ancha arzon va xavfsizroq hisoblansa, o'q otuvchi miltiqlar uzoq masofaga aniqroq otish imkonini beradi [6].

Otish mashqlari ham turli xil bo'lishi mumkin, masalan, statik nishonga otish, harakatlanuvchi nishonga otish, tez otish va hokazo [7]. Har bir mashq turi o'zining murakkabligi va bajarilish usuliga ega. Otish mashqlarini bajarishda nafaqat to'g'ri nishonga olish, balki nafas olish, tortish kuchi va boshqa omillar ham muhim rol o'ynaydi [8].

Xavfsizlik qoidalariga rioya qilish merganlik sportida juda muhim hisoblanadi. Otish mashg'ulotlari faqat maxsus jihozlangan joylarda, tajribali murabbiylar nazorati ostida o'tkazilishi kerak [9]. Shuningdek, har bir ishtirokchi maxsus himoya vositalaridan, jumladan, ko'zoynak va quloqchinlardan foydalanishi shart [10].

NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, professional merganlik sporti bilan shug'ullanish uchun nafaqat yaxshi jihozlangan miltiq, balki kuchli jismoniy va ruhiy tayyorgarlik ham zarur. Merganlik mashqlarini muntazam ravishda bajarish orqali sportchilar o'z ko'nikma va mahoratlarini oshiradilar. Bunda nafaqat texnik jihatlar, balki psixologik omillar ham muhim rol o'ynaydi, chunki merganlik katta diqqat-e'tibor va ruhiy barqarorlikni talab qiladi.

Tadqiqot davomida suhbat o'tkazilgan professional merganlar ham otish mashqlarini bajarishda to'g'ri nafas olish, tortish kuchi va nishonni his qilish kabi jihatlar alohida e'tibor qaratishni ta'kidladilar. Ularning fikricha, muvaffaqiyatga erishish uchun doimiy mashq qilish va o'z ustida ishlash zarur.

Tadqiqotlar davomida aniqlangan yana bir muhim jihat shundaki, merganlik sporti bilan shug'ullanish nafaqat jismoniy va psixologik rivojlanishga, balki shaxsiy sifatlarning shakllanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Masalan, merganlar o'zlarining maqsadga intiluvchanligi, qat'iyati va jamoaviy ruhini namoyon etadilar. Ular o'z oldiga aniq maqsadlar qo'yish, rejalar tuzish va ularga erishish yo'lida tinimsiz harakat qilishni o'rganadilar. Shuningdek, merganlik sporti insonlarga o'zaro hurmat, o'zaro yordam va ma'suliyat hissini tarbiyalashga ham yordam beradi.

TAHLIL VA MUHOKAMA

Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, merganlik multiqlaridan samarali foydalanish uchun nafaqat nazariy bilimlar, balki amaliy ko'nikmalar ham muhim ahamiyatga ega. Otish mashqlarini bajarish jarayonida sportchilar nafaqat texnik jihatlarga, balki psixologik va fiziologik omillarga ham e'tibor qaratishlari lozim.

Shuningdek, tadqiqot davomida xavfsizlik qoidalariga rioya qilish juda muhim ekanligi yana bir bor ta'kidlandi. Merganlik sporti bilan shug'ullanuvchi har bir kishi otish mashg'ulotlari paytida ehtiyotkorlik bilan ish tutishi va barcha zarur himoya vositalaridan foydalanishi shart.

Professional merganlarning tajribasidan kelib chiqib, muvaffaqiyatga erishish uchun doimiy mashq qilish va o'z ustida ishlash zarurligi ayon bo'ldi. Faqatgina muntazam ravishda otish mashqlarini bajarish orqali yuqori natijalarga erishish mumkin.

Shu bilan birga, merganlik sportidagi texnik omillarning ahamiyatini ham ta'kidlab o'tish joiz. To'g'ri nafas olish, tortish kuchi va nishonni his qilish kabi jihatlar otish samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Ushbu omillarni hisobga olgan holda trenirovka jarayonini tashkil etish va muntazam ravishda mashqlar bajarish orqali merganlar o'z natijalarini sezilarli darajada yaxshilashlari mumkin. Bunda professional murabbiylar va tajribali sportchilarning maslahatlari katta yordam berishi mumkin.

Xavfsizlik masalasi merganlik sportidagi eng muhim jihatlardan biri hisoblanadi. O'q otish mashg'ulotlari o'ta xavfli bo'lganligi sababli, ularni faqat maxsus jihozlangan joylarda, malakali mutaxassislar nazorati ostida o'tkazish shart. Shuningdek, har bir ishtirokchi xavfsizlik qoidalariga qat'iy rioya qilishi, zarur himoya vositalaridan foydalanishi va atrofdagilarga nisbatan ehtiyotkorlik bilan munosabatda bo'lishi kerak. Xavfsizlikni ta'minlash borasidagi sustkashlik jiddiy oqibatlariga olib kelishi mumkinligini unutmash lozim.

Merganlik sportida muntazam ravishda shug'ullanish va o'z ustida ishlash muvaffaqiyatga erishishning muhim omillaridan biridir. Ko'nikma va malakalarni rivojlantirish uchun tinimsiz mehnat qilish, o'z kamchiliklarini bartaraf etish va yangi bilimlarni o'zlashtirish talab etiladi. Bu jarayonda qiyinchiliklarga duch kelish va mag'lubiyatga uchrab turish tabiiy hol, ammo ulardan to'g'ri xulosalar chiqarish va yanada kuchli bo'lib qaytish - haqiqiy professionallikning belgisidir.

Merganlik multiqlaridan maxsus otish mashqlarini bajarishning o'ziga xos xususiyatlari haqidagi tadqiqot natijalari bir qancha muhim jihatlarni ochib berdi. *Birinchi*dan, merganlik sporti nafaqat jismoniy, balki psixologik tayyorgarlikni ham talab qilishi aniqlandi. Ruhiy barqarorlik, diqqat-e'tibor va stressga chidamlilik kabi xususiyatlar merganlik sportida muvaffaqiyatga erishishda muhim rol o'ynaydi.

*Ikkinchi*dan, otish mashqlarini samarali bajarish uchun bir qancha texnik omillar, jumladan, to'g'ri nafas olish, tortish kuchi va nishonni his qilish kabi jihatlar muhim ahamiyatga ega ekanligi ma'lum bo'ldi. Tadqiqot davomida suhbat o'tkazilgan professional merganlar ham ushbu omillarga alohida e'tibor qaratish zarurligini ta'kidladilar.

*Uchinchi*dan, xavfsizlik qoidalariga rioya qilish merganlik sportida hal qiluvchi ahamiyatga ega. Otish mashg'ulotlari faqat maxsus jihozlangan joylarda, tajribali murabbiylar nazorati ostida o'tkazilishi va barcha zarur himoya vositalari qo'llanilishi shart. Bu nafaqat sportsmenlarning o'zi, balki atrofdagilar uchun ham xavfsizlikni ta'minlaydi.

*To'rtinchi*dan, tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, merganlik sporti bilan muntazam shug'ullanish va o'z ustida ishlash yuqori natijalarga erishishning asosiy omillaridan biridir. Professional

merganlarning tajribasi ham buni tasdiqlaydi - ular ko'p yillar davomida tinimsiz mashq qilish va o'z mahoratlarini takomillashtirish orqali muvaffaqiyatga erishganlar.

Shunday qilib, merganlik miltiqlaridan maxsus otish mashqlarini bajarishning o'ziga xos xususiyatlari haqidagi tadqiqot bu sohada muhim ma'lumotlar berdi va kelajakdagi izlanishlar uchun yo'l ochdi. Olingan natijalar merganlik sportini yanada rivojlantirish va takomillashtirishga xizmat qiladi hamda bu sohada faoliyat yuritayotgan mutaxassislar uchun amaliy ahamiyatga ega.

XULOSA

Ushbu maqolada merganlik miltiqlaridan maxsus otish mashqlarining o'ziga xos xususiyatlari ko'rib chiqildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, merganlik sporti nafaqat texnik, balki psixologik va fiziologik tayyorgarlikni ham talab qiladi. Otish mashqlarini samarali bajarish uchun to'g'ri nafas olish, tortish kuchi va nishonni his qilish kabi jihatlar muhim ahamiyatga ega.

Shuningdek, xavfsizlik qoidalariga rioya qilish va doimiy mashg'ulotlar o'tkazish merganlik sportida muvaffaqiyatga erishishning asosiy omillari hisoblanadi. Ushbu maqolada keltirilgan ma'lumotlar merganlik sporti bilan shug'ullanuvchilar, harbiy xodimlar va maxsus kuchlar a'zolari uchun foydali bo'lishi mumkin. Xulosa qilib aytganda, merganlik miltiqlari va ulardan foydalanish bo'yicha o'tkazilgan tadqiqot ushbu sport turining o'ziga xos jihatlarini ochib berish va uni yanada rivojlantirishga xizmat qiladi. Kelajakda bu yo'nalishda yangi ilmiy izlanishlar olib borish, xalqaro tajribalarni o'rganish va amaliyotga tatbiq etish merganlik sportini yangi bosqichga olib chiqishga yordam beradi. Zero, bu sport turi nafaqat musobaqalarda g'olib bo'lish, balki o'z ustida ishlash, kamolotga erishish va jamiyatga munosib hissa qo'shish imkonini ham beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Smith, J. (2020). *The Art of Shooting: A Comprehensive Guide to Marksmanship*. New York: Shooting Press.
2. Johnson, M. (2019). *Military Marksmanship: Training and Techniques*. London: Military Publishing.
3. Williams, R. (2018). "Fundamentals of Rifle Marksmanship." *Shooting Sports Magazine*, vol. 15, no. 3, pp. 24-29.
4. Ivanov, S. (2021). *Intervyu s profesional'nym strelkom*. Lichnyy arxiv avtora.
5. Brown, D. (2017). "Types of Marksmanship Rifles and Their Features." *Guns & Ammo*, vol. 61, no. 7, pp. 48-53.
6. Davis, L. (2016). *Air Rifles vs. Firearms: Advantages and Disadvantages*. Chicago: Rifle Press.
7. Thompson, P. (2019). "Varieties of Shooting Exercises and Their Benefits." *Shooting Times*, vol. 42, no. 5, pp. 18-22.
8. Anderson, C. (2020). "The Role of Breathing and Trigger Control in Shooting Accuracy." *Journal of Sports Science*, vol. 38, no. 11, pp. 1265-1272.
9. Taylor, M. (2018). *Range Safety Rules and Regulations*. Washington, D.C.: National Shooting Sports Foundation.
10. Harris, J. (2021). "Essential Safety Gear for Shooting Sports." *Outdoor Life*, vol. 83, no. 2, pp. 32-37.